

Ledenbijeenkomst Diagned *Aanbesteden*

5 oktober 2012

Houten

Agenda

- Kennismaking
- Doelstelling bijeenkomst
- Introductie: juridische context
- Inventarisatie
- Vervolg

Doelstelling

- Inventarisatie bij knelpunten en problemen bij aanbestedingen door ziekenhuizen
  - procedureel
  - inhoudelijk
  - uitvoeringstechnisch
- Bespreken problemen op algemeen niveau met inkopers van ziekenhuizen
- Begrip en gezamenlijke oplossingen
- Druk op efficiënt inkopen/aanbesteden →

Toenemende druk op efficiënt inkopen:

zorginstellingen, waaronder ook de ziekenhuizen, zijn grootgebruikers van medische hulpmiddelen. Deze partijen kunnen, meer dan momenteel het geval is, met elkaar de kwaliteit en prijs van medische hulpmiddelen delen en evalueren, zoals al gebeurt door de academische ziekenhuizen. Er wordt momenteel door **zorginstellingen nog nauwelijks samengewerkt** bij de inkoop van medische hulpmiddelen, zoals in Duitsland gebruikelijk is, terwijl dit wel is toegestaan binnen de mededingingsregels. De les die ik leer van Duitsland is dat de markt voor medische hulpmiddelen weliswaar een Europese markt is, maar vaak nog regionaal is afgebakend. Elk land lijkt een eiland op zichzelf te zijn, met weinig vrij verkeer van goederen en diensten. **Een krachtige inkooporganisatie kan dit veranderen. Een zorginstelling kan mogelijk in een inkooporganisatie voordelen behalen op de inkoop.** Gezien de grote ontwikkelingen in het aanbod van medische hulpmiddelen en de snelheid van innovatie zal een instelling dit moeten afwegen tegen het zelfstandig in huis halen van inkoopkennis.

Minister Schippers n.a.v. Ecorys rapport
In brief aan TK 17 april 2012

Kamervragen over oproep Nma om grote inkoopcombinaties te vormen

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20400 2500 SK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2515 AA 's-GRAVENHAGE

Datum 25 mei 2012

Betreft Beantwoording vragen inzake de oproep van de NMa aan ziekenhuizen om grote inkoopcombinaties te vormen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de antwoorden op de vragen van de leden Gesthuizen (SP) en Verhoeven (D66) over de oproep van de NMa aan ziekenhuizen om grote inkoopcombinaties te vormen (2012Z06485).

1

Wat is uw reactie op het artikel 'NMa ziet geen besad in mega-aanbestedingen'?

Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging

Directie Inbeddingen en Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutweg 10
2516 XZ Den Haag

Postadres
Postbus 20400
2500 SK Den Haag

Factuuradres
Postbus 14180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
000000300120498000

T 070 579 8803 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/tele

Ons kenmerk
002126 MC / 12051210

Uw kenmerk
2012Z06485

Aanleiding:
Sectorstudie
medische
hulpmiddelen
(Ecorys 2012)

Antwoord Minister EL&I

5

Is het waar dat tachtig procent van de aanbieders op de markt van medische hulpmiddelen een midden en kleinbedrijf (MKB) betreft? Zo ja, welke gevolgen zou de vorming van inkoopcombinaties, zoals de NMa deze beschrijft, hebben voor deze bedrijven uit het MKB? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Er zijn geen precieze cijfers bekend over het aantal midden- en kleine bedrijven dat actief is op de markt voor medische hulpmiddelen. Wat betreft de Europese markt van medische hulpmiddelen, wordt geschat dat midden- en kleine bedrijven circa 80% van het totaal uitmaken. In deelsegmenten, met name bij high-tech producten, kan het aantal mkb-bedrijven echter beperkt zijn. De vorming van inkoopcombinaties kan eraan bijdragen dat de inkoop van medische hulpmiddelen wordt geprofessionaliseerd. Ik verwacht dat juist midden- en kleine bedrijven uitstekend hierop in kunnen spelen.

Mededingingsrecht

- Verboden om in Diagned-verband afspraken te maken die onderlinge concurrentie beperken
- Verboden om gedrag onderling af te stemmen
- Dus: uitsluitend informatief en faciliterend
- Terughoudendheid bij individuele casuïstiek en advisering

Juridische context

- Voorfase van contracteren
  - Contracten → Burgerlijk Wetboek
- In die fase speelt een aantal regels:
  - Mededingingsrecht
    - Voorkomen misbruik machtspositie
  - Aanbestedingsrecht
    - Zo eerlijk mogelijk contracten verdelen
    - Met name bedoeld om overheidsopdrachten zo eerlijk mogelijk te verdelen

Aanbesteden

- Veelomvattend begrip, afhankelijk van context
- In feite gaat het om situatie
  - Inkoper wil contract sluiten
  - Inkoper nodigt meerdere partijen uit om aanbod te doen om zo gunstig mogelijke deal te kunnen sluiten
- Spelregels: afhankelijk van wat voor soort partij de koper is:
  - Koper – publieksrechtelijk orgaan
  - Koper – private partij

Algemene beginselen aanbestedingsrecht -1-

- Gelijke behandeling:
  - gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is
  - verbod op verkapte of indirecte discriminatie

Algemene beginselen aanbestedingsrecht -2-

- Transparantie:
  - gevolgde procedure moet doorzichtig (en dus controleerbaar) zijn
  - normale, zorgvuldige inschrijvers moeten weten waar zij aan toe zijn

Algemene beginselen aanbestedingsrecht -3-

- Proportionaliteit:
  - gekozen maatregelen en criteria moeten zowel noodzakelijk als passend zijn met het oog op hetgeen de aanbestedende dienst wil bereiken.
  - gestelde eisen mogen dus niet te zwaar zijn in verhouding tot de opdracht

Belangrijke elementen

- Uitsluitingscriteria
  - persoonlijke omstandigheden aanbieder
- Geschiktheidsgronden
  - niveau bekwaamheden aanbieder
- Selectiecriteria
  - selectie aantal deelnemers
- Gunningscriteria
  - betreffen aanbidding als zodanig

Toepasselijkheid aanbestedingsrecht

- Verplichte aanbesteding cf. regels voor:
  - Publiekrechtelijke instellingen
    - voorzien in behoefte van algemeen belang van andere dan industriële of commerciële aard, en
    - rechtspersoonlijkheid en
    - hoofdzakelijk financiering door Staat of beheer onderworpen aan toezicht Staat
- Wettelijk aanbestedingsrecht van toepassing
  - Europees – nationaal

Algemene ziekenhuizen zijn niet aanbestedingsplichtig

27 februari 2012

Algemene ziekenhuizen hoeven geen aanbestedingsprocedure te doen voor overheids subsidie. Dat heeft de Raad van State onlangs bepaald. De uitspraak maakt een einde aan een langlopende juridische strijd tussen het

ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis.

In augustus 2008 kende de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een subsidie toe van maximaal 2,2 miljoen euro voor het project 'Scholingsprogramma Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis 2005-2007'. Vervolgens werd deze subsidie in november 2008 verlaagd naar circa 1,3 miljoen euro. De staatssecretaris besloot tot deze korting, omdat een gedeelte van het project niet correct zou zijn aanbesteed.

Juridische strijd

De discussie die daarop volgde via de rechter tussen de aanvrager van de ESF-subsidies en het ministerie van SZW, draaide om de vraag of algemene ziekenhuizen aanbestedingsplichtig zijn. Volgens de staatssecretaris is dat wel het geval, de aanvrager vindt van niet. Door **de recente uitspraak** ontvangt het CWZ alsnog de eerder toegekende subsidie van 870.000 euro. Tegen het besluit van de Raad van State is geen hoger beroep meer mogelijk. (Zorgvisie - **Wouter van den Elsen** / **Twitter** / beeld ANP © Koen Suyk)

Lees meer:

[Minder subsidie zorginstelling bij te hoog salaris](#)
[Rotterdam mag Riagg subsidie niet onthouden](#)
[Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis](#)

 [Print dit artikel](#) [Stuur door](#)

| [Share](#)

Koper = private partij

- Wettelijk aanbestedingsrecht niet van toepassing
- Maar heeft wel *reflexwerking* en is dus wel van belang bij toetsing van gedrag
- Los daarvan spelen een rol:
  - “precontractuele goede trouw”
  - naleven van spelregels die partijen zelf opstellen en communiceren

Uitgangspunten uit de rechtspraak

1. Transparantie - gunningscriteria:

- objectief en elk risico van favoritisme en willekeur uitsluiten
- Inschrijvers moeten zich een reeel oordeel kunnen vormen over hun mogelijkheden
- zodanig omschreven dat voldoende duidelijk, precies, ondubbelzinnig omschreven dat normaal oplettende inschrijvers de reikwijdte begrijpen
- achteraf de mogelijkheid hebben om de bij selectie en gunning gehanteerde methode objectief te toetsen.

2. Gelijkheid:

- alle inschrijvers moeten gelijke kansen hebben (non discriminatoir)

NEVI – gedragsregels vanaf oktober 2012

NL | ENG

ZOEKEN

NEVI

KENNIS & ACTUEEL AGENDA OPLEIDINGEN & TRAININGEN NETWERK NEVI

DOSSIERS **NIEUWS** BLOGS KENNISBANK STUDENTEN RESEARCH

< VORIGE | [Home](#) | [Dossiers](#) | P

Contracten moeten worden nagekomen. >

Afspraak is afspraak. Contracten moeten worden nagekomen.

23-09-2012 | Marcel Bon | 0 download | 0 reacties

Het is van groot belang dat inkoopprofessionals ethisch handelen. Daarom heeft NEVI de nieuwe NEVI Gedragscode ontwikkeld die inkopers én overige betrokkenen bij het inkoopproces ondersteuning biedt bij het omgaan met ethische dilemma's binnen het inkoopproces. In tijden van economische crisis nemen sommige bedrijven maatregelen die in strijd zijn met fatsoenlijk zaken doen. Het oprekken van betalingstermijnen en het eenzijdig afdwingen van kortingen passen niet in de Gedragscode die NEVI op [10 oktober](#) zal presenteren.

De code gaat uit van vier kernwaarden: zakelijk fatsoen, deskundigheid en objectiviteit, vrije mededing en duurzaamheid. NEVI vraagt haar ruim 6.200 leden deze Gedragscode te onderschrijven en volgens deze code te handelen.

In deze tijd van economische crisis nemen sommige bedrijven maatregelen die niet passen in de Gedragscode. Het oprekken van betalingstermijnen van 30 naar 90 dagen en het eenzijdig afdwingen van kortingen zijn in strijd met het fatsoenlijk zaken doen en de Gedragscode van NEVI. De NEVI Gedragscode bepaalt dat zakelijke partners rechtvaardig worden behandeld, contracten worden nagekomen en afspraak is afspraak. Het oprekken van betalingstermijnen leidt tot vertraging in de geldcirculatie, waardoor er minder verdiend kan worden.

Nu de praktijk: aanbestedingen IVD

- Signalen
- Inventarisatie
- Bespreken in subgroepen, daarna plenaire terugkoppeling

Terugkoppeling

- Problemen
- Rubricering
- Analyse
- Potentiële oplossingen

Afsluiting

- Conclusie
- Wat kan en mag Diagned doen
- Actiepunten